

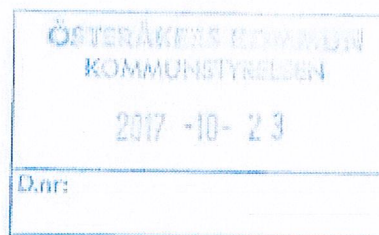

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-10-20
meddelad i
Nacka strand

Mål nr M 835-17

**AKTFÖRVARARE-
EXEMPLAR**

PARTER

Sökande
Österåkers kommun
184 86 Åkersberga

Ombud: Advokat Karin Hernvall
Advokatfirman Åberg & Co AB
Box 16295
103 25 Stockholm

HANDLING TILLHÖRANDE

TJÄNSTEUTJÄTANDE

KS 2016 / 0055

PLANCHEF

SAKEN

Tillstånd till renovering av befintlig sluss vid Slussholmen i Åkers kanal m.m.

AnläggningsID i miljöboken: 1815
Koordinater (SWEREF99): N 6598956, E 686053

Höjdangivelserna i meter i RH 2000 (om inte annat anges)

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen ger Österåkers kommun tillstånd enligt miljöbalken att

1. renovera befintlig sluss, riva befintligt dämme och bygga ett nytt dämme med ny regleringsanordning vid Slussholmen i Åkers kanal samt att efter färdigställda arbeten, dvs. efter byggskedet, reglera vattenföringen i kanalen,
2. riva ut befintlig deniträna och anlägga ny fiskväg i Åkers kanal,
3. ersätta befintliga bryggor vid Slussholmen i Åkers kanal med nya bryggor samt anlägga en ny brygga på fastigheten Åkerstorp 5:1 i Åkers kanal,
4. muddra och underhållsmuddra ovanför det nya dämmet i Åkers kanal för att avlägsna befintlig vassrugge och återställa vattendjupet till det befintliga vattendjup som förelåg när det bortrivna dämmet var nyanlagt.

Dok.Id 513807

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 30 E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00–16:30

Villkor

Allmänt villkor

1. Österåkers kommun ska utforma anläggningarna och bedriva verksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med vad kommunen angett i ansökan och andra handlingar eller i övrigt åtagit sig i målet.

Byggskedet

2. Vattenståndet uppströms Slussön ska inte överskrida höjden +2,40 eller underskrida höjden +1,30 i vad på dammens skötsel och drift beror.
3. Vid grumlande arbeten i vatten ska någon form av sedimentfälla användas.
4. Grumlande arbeten i vattnet utanför sedimentfälla ska undvikas 1 april t.o.m. midsommar och 1 september - 31 oktober.
5. Tillgänglig vandringsväg för fisk ska finnas april - maj.
6. Boende som förväntas utsättas för luftburet buller eller stomljud över vad som anges i NFS 2004:15 inomhus under fem dagar i följd eller mer än fem dagar under en tiodagarsperiod ska erbjudas möjlighet till tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse. Österåkers kommun ska skicka erbjudande till berörda i god tid innan det bullerstörande arbetet påbörjas. Även om riktvärdena inte överskrids ska evakuering erbjudas om särskilda behov föreligger, t.ex. boende med nattarbete. Vid bedömning av om särskilda behov föreligger ska beaktas störningstidens längd och personliga förhållanden. Vid tveksamhet om bullerstörningens nivå ska vid behov platsbesök genomföras och mätning utföras.

Efter byggskedet

7. Sänkningsgränsen ska ha nivån +1,78 under hela året. Under perioden 15 maj - 15 oktober ska dämningssgränsen ha nivån 1,86. Under perioden 16 oktober - 14 maj ska dämningssgränsen ha nivån 2,08. Allt i vad på dammens skötsel och drift beror.
8. Målnivån, dvs. den nivå som regleringen efter byggskedet ska syfta till att hålla, ska vara 1,82.

Kontrollprogram m.m.

9. Österåkers kommun ska upprätta ett kontrollprogram för fiskvandringssvågen. Kontrollprogrammet ska inlämnas till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter att arbetena har avslutats.
10. Österåkers kommun ska upprätta en plan för hur fiskvandringssvågen ska skötas efter färdigställandet. Planen ska inlämnas till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter att fiskvandringssvågen har tagits i bruk.
11. Österåkers kommun ska upprätta ett kontrollprogram för grumlande arbeten samt hantering och identifiering av förorenade massor. Kontrollprogrammet ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast 3 månader innan arbetena påbörjas.

Delegation

Tillsynsmyndigheten får besluta om mindre justeringar av fiskvandringssvågen som behöver vidtas för en god funktion.

Arbetstid och oförutsedd skada

Arbetstiden bestäms till 5 år från det att denna dom vunnit laga kraft.

Tiden för framställande av anspråk i anledning av oförutsedd skada till följd av vattenverksamheten bestäms till 5 år från arbetstidens utgång.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Prövningsavgift

Prövningsavgiften bestäms slutligt till 15 000 kr.

Rättegångskostnader

Österåkers kommun ska ersätta Länsstyrelsen i Stockholms län för rättegångskostnader med 6 400 kr, jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dag för domen till dess betalning sker.

ANSÖKAN

Österåkers kommun har ansökt om tillstånd till renovering av befintlig sluss vid Slussholmen i Åkers kanal m.m. i enlighet med bilaga 1.

INKOMNA YTTRANDEN

Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Naturvårdsverket har avstått från att yttra sig.

Länsstyrelsen i Stockholms län har i yttrande anfört följande.

Länsstyrelsen tillstyrker ansökan förutsatt att nedanstående synpunkter beaktas.

Länsstyrelsen föreslår följande villkor utöver vad sökanden har angivit:

1. Sökanden ska upprätta ett kontrollprogram för fiskvandringens väg.
Kontrollprogrammet ska inlämnas till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter att arbetena har avslutats.

Innan en fiskvandringens väg finns på plats är det svårt att avgöra dess funktion. Därför krävs att funktionen följs upp under en relativt lång period för att säkerställa funktionen och/eller vid behov konstatera eventuella behov av justeringar. Länsstyrelsen anser därmed att det bör finnas ett villkor om kontrollprogram för uppföljning av fiskvandringens vägs funktion. Kontrollprogrammet ska även redogöra för vilka åtgärder som kan komma att vidtas om fiskvandringens väg inte fungerar optimalt. Mindre justeringar av fiskvandringens väg som vid uppföljning bedöms behöva vidtas för en god funktion under en period av 10 år från färdigställandet bör kunna ske i samråd med tillsynsmyndigheten för att underlätta processen. Länsstyrelsen anser att sådana mindre frågor bör kunna delegeras till tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om.

2. Sökanden ska upprätta en plan för hur fiskvandringssvågen ska skötas efter färdigställandet. Planen skall inlämnas till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter att fiskvandringssvågen tagits i bruk.
3. Anläggningen ska utformas och skötas på ett sätt att vatten alltid och i första hand rinner genom fiskvandringssvågen, så länge detta inte står i motsats till den av sökanden angivna sänkningsgränsen.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att ett minsta flöde alltid upprätthålls genom fiskvandringssvågen för att skydda livsmiljöerna nedströms och säkerställa att fiskar alltid kan ta sig upp genom vandringssvågen. Därför bör ett villkor om vatten i första hand ska ledas genom fiskvandringssvågen finnas.

4. Sökanden ska upprätta ett kontrollprogram för grumlande arbeten samt hantering och identifiering av förorenade massor, som ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast 3 månader innan arbetena påbörjas.

Risk för att stöta på förorenade massor finns alltid vid mark- och vattenarbeten och i ansökningshandlingarna anges att det har noterats förekomster av bland annat TBT, PCB och PAH:er. Ytterligare spridning av förorenade massor ska undvikas och länsstyrelsen anser att frågan behöver hanteras på ett systematiskt sätt genom ett kontrollprogram, vilket även förordas av sökanden i den miljötekniska undersökningsrapporten.

Länsstyrelsen är positiv till att fria vandringssvågar skapas i Åkers kanal men anser att ytterligare villkor behövs för verksamheten i anläggningsskedet och uppföljning och skötsel i driftskedet. Länsstyrelsen har också följande synpunkter.

Miljökonsekvensbeskrivningen saknar beskrivning av området nedströms den befintliga dammen, avseende dels vilket värde området har idag, dels potentialen att återställa området efter åtgärden. Åkerströmmen har en mycket liten andel strömsträckor med hård botten, varför området är av vikt för många arter. Inlöpet

till fiskvandringssvågen kommer delvis att förstöra detta område. Länsstyrelsen vill därför att det tydligare ska framgå hur de återstående områdena bäst kan utnyttjas efter åtgärden. Den slutliga utformningen av fiskvandringssvågen och området nedströms dammen ska ske i samråd med länsstyrelsen.

I ansökan saknas en precisering av vilka områden som kan komma i fråga för anläggande av erosionsskydd.

Länsstyrelsen anser att särskild hänsyn bör tas till lekande fiskarter när arbete i vatten planeras och utförs och att arbetet ska anpassas i tid efter dessa.

Länsstyrelsen anser att sökanden ska redovisa om dammkonstruktionen är konsekvensklassad för dammsäkerhet. Om så är fallet ska sökanden även redovisa hur dammens dimensionerade avbördningsförmåga har anpassats efter dess konsekvensklass.

Jonas Widell, Åkerstorp 51:3, har i yttrande anfört följande. Han bor vid Prästfjärden i påverkansområdet för den nya vattenföringsregleringen. Han är positiv till möjligheten till en mer dynamisk påverkan av vattenflödet med förhoppningen om att kunna hålla en jämnare vattennivå uppströms. Det finns dock en risk med detta som han skulle vilja hanteras. Idag är vattennivån ibland ganska låg, vilket rimligen beror på att flödet i slussen varit för stor. Detta ger en negativ miljöpåverkan av Prästfjärden, som växer igen. Delar av sjön blir ofarbar och när det är som mest i slutet på sommaren så är det nästan bara den båttrafikerade mittrännen som inte är bevuxen. Dessutom blir det problem med båtar och bryggor. Av denna anledning skulle han vilja att det skrivs in att vattennivån inte får understiga 60 cm (enligt nuvarande märkning på slussen) och att den nivå man försöker justera ligger ytterligare en bit upp, t.ex. 70-80 cm.

BEMÖTANDE

Österåkers kommun har anfört följande till bemötande av yttrandena.

Österåkers kommun har ingen erinran mot länsstyrelsens förslag om kontrollprogram för fiskvandring svägen, delegation avseende mindre justeringar av fiskvandring svägen, plan för hur fiskvandring svägen ska skötas och kontrollprogram för grumlande arbeten samt hantering och identifiering av förorenade massor.

När det gäller flödet i fiskvandring svägen är detta, i enlighet med vad som beskrivs i tillståndsansökan, prioriterat före dämnet. Utformning av konstruktionen är gjord för att säkerställa fiskvägens funktion även vid låga flöden och låga nivåer i dammen. Det innebär att vid en beräknad lägsta nivå i dammen (+1,78) tillförs fiskvandring svägen cirka 200 l/s medan inget vatten rinner över dämnet. Genomförda beräkningar visar att tillräckliga vattendjup erhålls vid detta flöde. Något särskilt villkor om detta erfordras inte.

Österåkers kommun tolkar att länsstyrelsens synpunkt om området nedströms den befintliga dammen avser strömsträckan från utloppet på slitsrännan och utmed Slussholmens östra sida. Den sökta åtgärden med inlöp nedströms dämnet syftar till att öka vattendjupet på den aktuella sträckan för att förbättra möjligheterna för fisk att migrera upp till/ned ifrån slitsrännans nedre öppning vid låga flöden och vidare inom Åkers kanal. Den bedöms även underlätta för fisk att orientera korrekt vid högre flöden. Inlöpets utformning är dessutom gynnsam för många andra vattenlevande organismer. Befintliga värden begränsas av att det i dag är så lite stannande vatten i det här området. Genom tilltänkta åtgärder kommer detta att förbättras betydligt. Något behov av att "återställa området efter åtgärden" föreligger därför inte. Det är korrekt som länsstyrelsen anger att aktuellt område i Åkerström är av vikt för många arter. Däremot är det fel att påstå att inlöpet till fiskvandring svägen kommer att delvis förstöra detta område. Det korrekta är att tilltänkta åtgärder medför att den totala vattentäckta hårbottenytan ökar, vilket leder till påtagliga förbättringar för alla vattenlevande organismer. Den slutgiltiga utformningen av båda inlöpen, varav den nedströms dämnet följer den nu dominerande strömfåran, optimeras under byggnationsfasen i enlighet med

målbilder i den tekniska beskrivningen (se figur 14). Kommunen har inget emot att samråda med länsstyrelsen.

Österåkers kommun återkallar yrkandet om att anlägga erosionskydd i Åkers kanal (punkt 5 i ansökan).

Österåkers kommun ansluter sig till länsstyrelsens uppfattning att särskild hänsyn bör tas till lekande fiskarter när arbete i vatten planeras och utförs och att arbetet ska anpassas i tid efter detta. De föreslagna villkoren har utformats i ljuset av det. Ytterligare reglering erfordras inte.

Dammkonstruktionen är inte konsekvensklassad. Det nya dämnet är dock dimensionerat för nuvarande 100-årsflöde, vilket förväntas minska i framtiden. Det nya dämnet får en ökad avtappningskapacitet på grund av sänkt tröskel.

Österåkers kommun motsätter sig bifall till Jonas Widells önskemål angående reglering av vattennivån. Det beror på att önskemålet redan omhändertas inom ramen för föreslagen reglering. Följande förtydligande får lämnas. Kommunen har att förhålla sig till nuvarande regleringsnivåer med en sänkingsgräns på +1,78. Hänsyn har tagits till problematiken med låga vattenstånd inom ramen för den nya regleringen. Automatluckorna med tillhörande nivågivare i anslutning till dammen och högre upp i systemet kommer snabbare och med större precision att svara på förändrade vattennivåer. Även den nya målnivån (+1,82, 4 cm över sänkingsgränsen) har föreslagits för att skapa en buffert mot för låga vattennivåer.

DOMSKÄL

Handläggning

Det finns förutsättningar att avgöra målet utan huvudförhandling.

Rådighet

Österåkers kommun har genom ägande erforderlig rådighet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och kan godkännas.

Tillåtlighet

Tillåtligheten har inte ifrågasatts av någon remissinstans. Domstolen bedömer att fördelarna med den sökta vattenverksamheten från allmän och enskild synpunkt överväger kostnaderna samt skadorna och olägenheterna av densamma. Något tillåtlighetshinder enligt 11 kap. 6 § miljöbalken föreligger därför inte.

Verksamheten är vidare förenlig med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken och det har inte framkommit att den skulle medverka till att någon miljökvalitetsnorm överträds eller riskerar att överträdas. Det finns således förutsättningar att ge tillstånd i enlighet med ansökan, såsom den slutligen utformats.

Villkor m.m.

De av Österåkers kommun föreslagna villkoren är väl avvägda. Kommunen har även godtagit länsstyrelsens förslag till villkor om kontrollprogram för fiskvandringssvågen, plan för hur fiskvandringssvågen ska skötas efter färdigställandet och kontrollprogram för grumlande arbeten samt hantering och identifiering av förorenade massor. Villkor bör föreskrivas i enlighet med vad Österåkers kommun föreslagit och godtagit.

Vad gäller villkoret om grumlande arbeten i vattnet utanför sedimentfälla (villkor 4) innebär villkoret i princip att sådana arbeten inte ska utföras under aktuella perioder. Det kan dock inte uteslutas att det kan uppstå situationer i vilka sådana arbeten är oundgängligen nödvändiga. Villkoret medger att sådant arbete utförs.

På grund av vad Österåkers kommun i bemötande av länsstyrelsens yttrande anfört om flödet i fiskvandringssvågen delar domstolen kommunens uppfattning att det inte behövs något särskilt villkor om detta. Även när det gäller Jonas Widells förslag om villkor beträffande regleringen instämmer domstolen i vad kommunen anfört. Inte

heller i övrigt bedömer domstolen att det är nödvändigt med något ytterligare villkor. Det noteras dock att Österåkers kommun i ovan nämnda bemötande uppgett att den inte har något emot att samråda med länsstyrelsen vid den slutliga utformningen av fiskvandringssvågen och området nedströms dammen. Detta får uppfattas som ett åtagande som omfattas av det allmänna villkoret.

Österåkers kommun har anslutit sig till länsstyrelsens förslag om delegation avseende mindre justeringar av fiskvandringssvågen. Domstolen finner skäl att i domen förordna om sådan delegation.

Arbetstid och oförutsedd skada

De av Österåkers kommun yrkade tiderna framstår som rimliga och har inte heller ifrågasatts av någon. När det gäller arbetstiden bör den lämpligen räknas från det att domen vinner laga kraft.

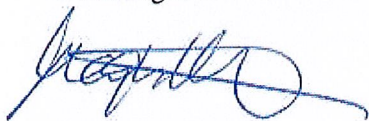
Prövningsavgift och rättegångskostnader

Prövningsavgiften bör slutligt bestämmas till 15 000 kr.

Österåkers kommun är skyldig att ersätta länsstyrelsen för rättegångskostnad. Det yrkade beloppet framstår som skäligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV425)

Överklagande senast den 10 november 2017. Prövningstillstånd krävs.

Magnus Hjort

Annika Billstein Andersson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Magnus Hjort, ordförande, och tekniska rådet Annika Billstein Andersson samt de särskilda ledamöterna Kerstin Kellerman och Per Storhammar.

3886.2.0099

ADVOKATFIRMAN ÅBERG & CO

Stockholm den 16 februari 2017

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3INKOM: 2017-02-16
MÅLN: M 835-17
AKTBIL: 1Nacka tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 1104
131 26 Nacka Strand

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2017-02-16

Akt. 1835-17
Aktbil. 1**SÖKANDE**

Österåkers kommun, org.nr., 212000-2890, 184 86 Åkersberga
Ombud: advokaten Karin Hernvall, Advokatfirman Åberg & Co, Box 16295,
103 25 Stockholm (08-696 95 80, karin.hernvall@adv-berg.se)

SAKEN

Tillstånd till renovering av befintlig sluss vid Slussholmen i Åkers kanal m.m. i Österåkers kommun

1. YRKANDEN

Österåkers kommun yrkar tillstånd enligt miljöbalken att få:

1. renovera befintlig sluss, riva befintligt dämme och bygga nytt dämme med ny regleringsanordning vid Slussholmen i Åkers kanal samt att efter färdigställda arbeten, d.v.s. efter byggskedet, reglera vattenföringen i kanalen,
2. riva ut befintlig denilränna och anlägga ny fiskväg i Åkers kanal,
3. ersätta befintliga bryggor vid Slussholmen i Åkers kanal med nya bryggor samt anlägga en ny brygga på fastigheten Åkerstorp 5:1 i Åkers kanal,
4. muddra och underhållsmuddra ovanför det nya dämmet i Åkers kanal för att avlägsna befintlig vassrugge och återställa vattendjupet till det vattendjup som förelåg när det bortrivna dämmet var nyanlagt,
5. anlägga erosionsskydd i Åkers kanal.

Österåkers kommun yrkar även att:

6. arbetstiden för vattenanläggningarna skall bestämmas till 5 år, räknad från dagen för dom,

3886.2.0099

7. tiden för framställande av anspråk i anledning av oförutsedd skada till följd av vattenverksamheten skall bestämmas till 5 år räknat från arbetstidens utgång.

2. FÖRSLAG TILL VILLKOR

Som villkor för tillståndet föreslår och åtar sig Österåkers kommun följande *under byggskedet*.

1. Vattenståndet uppströms Slussön ska inte överskrida höjden + 2,40 eller underskrida höjden +1,30 i vad på dammens skötsel och drift beror. (Allt i RH2000).
2. Vid grumlande arbeten i vatten ska någon form av sedimentfälla användas.
3. Grumlande arbeten i vattnet utanför sedimentfälla ska undvikas 1 april – t.o.m. midsommar och 1 september – 31 oktober.
4. Tillgänglig vandringsväg för fisk ska finnas april – maj.
5. Boende som förväntas utsättas för luftburet buller eller stömljud över vad som anges i NFS 2004:15 inomhus under fem dagar i följd eller mer än fem dagar under en tiodagarsperiod ska erbjudas möjlighet till tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse. Österåkers kommun ska skicka erbjudande till berörda i god tid innan det bullerstörande arbetet påbörjas. Även om riktvärdena inte överskrids ska evakuering erbjudas om särskilda behov föreligger, t.ex. boende med nattarbete. Vid bedömning av om särskilda behov föreligger ska beaktas störningstidens längd och personliga förhållanden. Vid tveksamhet om bullerstörningens nivå ska vid behov platsbesök genomföras och mätning utföras.

Som villkor för tillståndet föreslår och åtar sig Österåkers kommun följande *efter byggskedet*.

6. Sänkningsgränsen ska ha nivån +1,78 m under hela året. Under 15 maj – 15 oktober ska dämmningsgränsen ha nivån +1,86. Under 16 oktober – 14 maj ska dämmningsgräns ha nivån +2,08 (allt i RH2000). Allt i vad på dammens skötsel och drift beror. (Allt i RH2000.)
7. Målnivån, d.v.s. den nivå som regleringen efter byggskedet ska syfta till att hålla konstant, ska vara +1,82. (I RH2000.)

Som villkor för tillståndet föreslår och åtar sig Österåkers kommun följande *under och efter byggskedet*.

8. Österåkers kommun ska utforma anläggningarna och bedriva verksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med vad kommunen angett i ansökan och andra handlingar eller i övrigt åtagit sig i målet.

3. BAKGRUND

Åkers kanal är belägen i Österåkers kommun, väster om Åkersberga centrum. Åkers kanal är definierat som en egen vattenförekomst (Åkersströmmen-Åkers kanal SE 659873-164072). Kanalen med omgivning utgör ett 17,6 km² stort delavrinningsområde inom Åkersströmmens avrinningsområde, vilket uppgår till 397 km². Från Garnsviken leds vattnet via Åkers kanal till Tunaviken. Åkers kanal utgör den sista delen av Åkerströmmen,

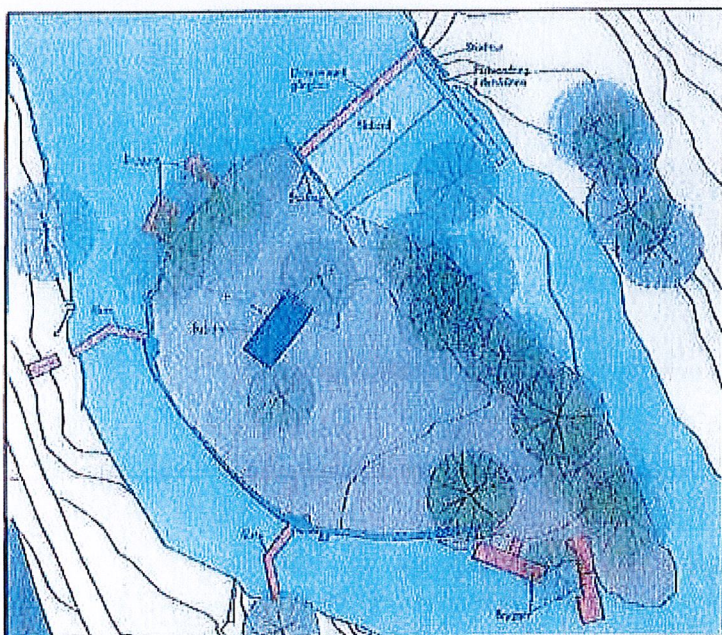
3886.2.0099

ett cirka 42 km långt vattensystem som sträcker sig från Gottröraån i nordväst till utloppet i Östersjön i Åkersberga. Den befintliga slussen vid Slussöholmen i Åkers kanal är i behov av renovering, liksom dämnet. I samband med dessa åtgärder avser kommunen att även förbättra regleringsmöjligheterna, bygga en ny och förbättrad fiskväg, ersätta befintliga bryggor kring Slussöholmen, anlägga en ny brygga i Åkers kanal och vid behov anlägga erosionsskydd.

Slussen och dämnet läcker vatten i dag, vilket försvårar regleringen. Befintligt dämme regleras med traditionella uppåtgående spettluckor. Denna konstruktion innebär en säkerhetsrisk eftersom människor och djur som råkar hamna i kanalen, exempelvis om en kanot välter, riskerar att klämmas fast i öppningen mellan spettluckorna och dammkrönet. Det nya dämnet kommer därför att regleras med nedåtgående luckor. Den nya dammanläggningen syftar också till att på ett bättre sätt än i dag reglera såväl höga som låga flöden samt bidra till jämnare vattennivåer i systemet. I och med renoveringen av slussen och dämnet förväntas näringsläckaget från jordbruksmarker längs med Åkerströmmen minska eftersom det blir en förbättrad avbördningskapacitet i Åkerströmmen. Med den nya fiskvägen ökar migrationsmöjligheterna för alla fiskarter, och särskild hänsyn har tagits till fiskarten asp. Tillgängligheten till kanalen ska också förbättras genom att de fyra befintliga kanalbryggorna kring Slussön ersätts och att nya och bredare broar anläggs över dämnet och slussporten. Även den nya bryggan uppströms Slussön (norr om gångbron vid Sandkilsvägen) bidrar till förbättrad tillgänglighet. Tillgängligheten av strandremsan längs Åkers kanal kommer således att förbättras. Dess omgivning kommer att utgöras av stadspark.

Aktuella åtgärder beräknas pågå under cirka nio månader och kan komma att fördelas på två år. Planerad byggstart är efter midsommar 2018.

Av **figurerna 1 och 2** nedan framgår tilltänkta åtgärder kring Slussön. Av **figur 3** framgår den nya bryggan uppströms Slussön (norr om gångbron vid Sandkilsvägen).

Figur 1: Slussön innan planerade åtgärder.

3886.2.0099

Utrivning av befintlig denilränna och anläggande ny fiskväg sker på fastigheterna Runö 6:1 och Ekbacken 9:1.

Anläggandet av de bryggor som ersätter de fyra befintliga vid Slussholmen sker på fastigheten Runö 6:1. Anläggandet av en ny brygga uppströms Slussholmen (norr om gångbron vid Sandkilsvägen) sker på fastigheten Åkerstorp 5:1.

Muddring och underhållsmuddring ovanför det nya dämnet sker på fastigheterna Ekbacken 4:1 och 9:1.

Anläggandet av erosionsskydd i Åkers kanal sker på fastigheterna Runö 6:1 och Ekbacken 9:1.

Samtliga ovan angivna fastigheter ägs av Österåkers kommun.

6. HÖJDSYSTEM

Höjdangivelserna i denna ansökan jämte bilagor hänför sig, om inte annat anges, till rikets allmänna höjdsystem RH 2000. Projektet huvudfix utgörs av polygonpunkt PP 1184 (rör i berg) på vänster strand i nära anslutning till övre slussporten. Punkten har koordinaterna 6597047.408/166162.957 i Sweref 991800 och har höjden + 3,304. Fixpunkten finns närmare beskriven i bilaga 2 till **bilaga 1** (den tekniska beskrivningen).

7. PLANFÖRHÅLLANDEN M.M.

För Slussön gäller en detaljplan från 1987 (stadsplan för Runö-gårdar, del av Runö 7:1 m.fl. i Åkersberga). I detaljplanen finns befintlig sluss m.m. beskriven. I förevarande ansökan beskrivna åtgärderna får därmed anses vara förenliga med 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken eftersom syftet med planen inte motverkas. Slussön omfattas av pågående planarbete som även inkluderar del av Ekbackens hembygdspark. I den planen kommer samtliga anläggningsdelar kring Slussön att ingå.

För bryggan uppströms Slussön gäller en detaljplan från 1979 (ändring av stadsplan för fastigheterna Åkerstorp 31:1, 31:124, 31:220 m.fl. i Österåkers socken). Av planen framgår att på platsen för tilltänkt brygga (Vb) får bryggor uppföras, varför tilltänkt brygga är planenlig.

Slussön är belägen i närheten av fornlämningsområde Österåker 105:1

Inom influensområdet har identifierats följande vattenrättsliga domar, vilka har beaktats i framarbetande av ansökan.

Österbygdens vattendomstols dom BUD 9/1938 den 5 maj 1938.

Österbygdens vattendomstols dom i mål AnsD 51/1951.

Österbygdens vattendomstols dom 53/1953 den 28 juni 1956.

Österbygdens vattendomstols dom Ans.D. 62/1960 den 3 februari 1961.

Stockholms tingsrätts, vattendomstolen, dom DVA 2, mål nr VA 39/91, den 14 januari 1991.

8. MARKFÖRHÅLLANDEN, HYDROLOGISKA FÖRHÅLLANDEN M.M.

En geoteknisk undersökning har gjorts i områdena på ömse sidor om dämnet, se bilaga 2b till **bilaga 1**. Den visar i huvudsak: Generellt består jorden vid Slussholmen av fyllningsjord (sandigt grus) underlagrad av sulfidhaltig varvig lera med en mäktighet på 1,0-4,5 m som ligger på friktionsjord (sand/grus/morän) som vilar på berg. Fyllningsjorden minskar mot vattnet och ersätts av bottensediment. Leran försvinner nordost om Slussholmen. I det här området har lera extremt till mycket låg odränerad skjuvhållfasthet. Jordlagerprofilen varierar över och runt om ön. Bergnivån ligger generellt på -3,6 till -6,2 och grundare (-1,5) i mitten av ön. Vid den planerade bryggan norr om gångbron vid Sandkilsvägen består marken på landsidan av cirka 1,2 m lera av torrskorpekaraktär. Den underlagras av cirka 1,8 – 5,8 m lera där mäktigheten minskar ut mot vattnet. Friktionsjordens mäktighet bedöms vara 1,5 m. Bergnivån ligger på -5,1.

För att undersöka bottensediment i kanalen har miljögeoteknisk provtagning utförts med ryssborr i 11 punkter, se bilaga 2c till **bilaga 1**. Punkterna har fördelats kring Slussholmen. Sedimentprover har analyserats med avseende på metaller, PAH-16, oljekolväten, PCB, DDT och TBT. Generellt har låga halter påvisats med undantag av en punkt strax söder om Slussholmen, där avvikande hög halt TBT påvisats. Resultatet från provtagningspunkter utförda inom området där befintligt vassrugg ska tas bort, visar i sedimentet på låg till medelhög halt av TBT vid jämförelse med Naturvårdsverkets bedömningsgrunder för sediment.

Civ.ing. väg och vatten Maria Aneljung, fil.mag. oceanografi Anna Karlsson, civ.ing. samhällsbyggnad Jannike Sondal, Tyréns och limnolog Lars Petersson, Terralimnogruppen AB har framarbetat PM Hydrogeologi, **bilaga 2**. Av den framgår i huvudsak följande.

Syftet med PM:n var främst att:

- Utredda de hydrologiska förutsättningarna för reglering och fiskväg.
- Dimensionera ny regleringsanordning för att erhålla jämnare vattennivåer uppströms.
- Bedöma påverkansområdet från befintlig och framtida regleringsanordningar.
- Säkerställa funktionen i reglering och fiskväg.
- Se över behov av sedimentationsfång uppströms dämnet.
- Se över vattenhushållningen i systemet och påverkan av befintliga vattenuttag på nivåutveckling.

Genomförd studie visar att regleringens påverkansområde sträcker sig till i höjd med Brottbys, strax uppströms Garnsviken. Ett nytt dämme med automatstyrd reglering av de nedåtgående luckorna har dimensionerats. Enligt beräkningar från SMHI kan flöden sett i ett långtidsperspektiv förväntas minska med 10 – 30 % i Åkers kanal. Föreslagen reglering har slutligt dimensionerats utifrån dagens 100-årsflöde då det är högre än förväntade klimatanpassade flöden. Avbördningskapaciteten ökas genom borttagande av befintlig fiskväg/denilränna. Avbördningskapaciteten ökas dessutom genom att sänka nuvarande tröskelnivå med cirka 30 cm, vilket teoretiskt ökar avbördningskapaciteten med drygt 50 %.

Med hänsyn till påverkan på uppströms liggande områden och för att skapa en buffertkapacitet i systemet vid liten tillrinning är det lämpligt att målnivån, d.v.s. den nivå som regleringen ska syfta till att hålla konstant, ska vara + 1,82. Det nya dämnet har

3886.2.0099

kapacitet att hålla de önskade regleringsnivåerna även med mycket höga flöden (100-årsflöden).

PM-Hydrologi har säkerställt funktionen hos den planerade fiskvägen med inlöp och slitsränna och fastställt nivåer på konstruktioner genom modellberäkningar.

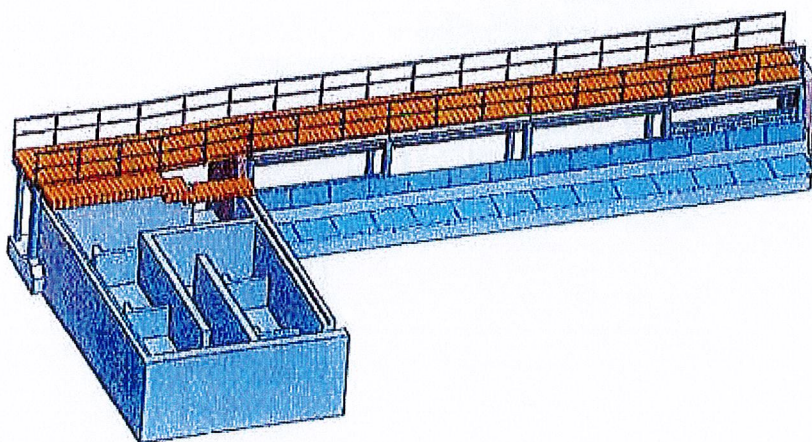
9. TEKNISK BESKRIVNING

Av den tekniska beskrivningen, **bilaga 1**, upprättad av limnologen och ekoningenjören Anders Larsson Tyréns, framgår i huvudsak följande.

9.1. Renovering av slussen

De befintliga slussportarna lyfts bort och renoveras med samma mått som de befintliga. Länshållning under byggtiden anordnas med lösa sättar som läggs i befintliga gåtar upp- respektive nedströms slussen. Manövrering på de befintliga slussarna görs med hjälp av en kuggstång och ett kuggdrev. Kuggdrevet snurras med hjälp av spaken A som man kan gå runt med. För att få ner höjden på den nya gångbryggan över slussporten har denna manövrering ersätts med en enklare arm B som sitter fast direkt på porten. Detta utförande finns bl.a. på slussportar i Göta kanal. Lite tyngre att hantera men eftersom det är stillastående vatten berör det mest på hur snabbt man vill öppna/stänga slussporten.

9.2. Nybyggnation av dämme och regleringsanordning

Figur 4: Principen för det nya dämnet kombinerat med slitsränna och nedåtgående automatluckor.

Dammens kommande utformning framgår av *figur 4*. Regleringen styrs genom fyra nedåtgående automatluckor, vardera med en bredd av 4360 mm och med en tröskelhöjd av +0,88 som regleras med skruvdomkraft. Styrsystemet ska ha givare på minst två ställen ovan dammet varav en ska ligga minst 20 m från dämnet och den andra ytterligare cirka 100 m uppströms. Givarna avses vara analoga med en upplösning på 1 mm och ska vara skyddade från grenar, is mm. Nämnade givarställen ska vara utrustade med dubblade nivågivare. I automatikläget ska alla luckor gå lika för att få ett jämnt vattenflöde över hela dämnet. Det ska dock vara möjligt att koppla bort vilken lucka som helst vid eventuell reparation eller annat. Nya skibordets längd i strömriktningen anpassas så att erosion nedströms dämnet undviks.

3886.2.0099

Idag finns en gångbro över dämnet med en bredd av cirka 0,7 m och på en höjd av +2,90. Över slussen löper en gångbro med bredden cirka 0,85 m på en höjd av +3,60. Ny gångbro anläggs över dämnet med en bredd av cirka 2 m och höjden +2,76. De nyrenoverade slussportarna förses med en gångbro på likartat sätt som den befintliga. Gångbron utförs i trä och stål och får en bredd av cirka 1,3 m med en höjd av +3,5.

9.3. Utrivning av befintlig denilränna och anläggande av ny fiskväg

Befintlig fiskväg utgörs av en denilränna mot den östra stranden. Den är byggd 1986 och har en invändig bredd av cirka 0,9 m och en längd av cirka 17 m. Denilrännan tas bort i samband med att dämnet byggs om i sin helhet. Fiskvägens totala längd blir ca 100 m och beräknas vid medelvattenstånd i havet ha en fallhöjd av ca 1,8 m vilket ger det en lutning på ca 2 %, se i figur 11 och bilaga 3b.

Fiskvägen består av tre funktionellt olika delar

- A. Ett övre inlöp
- B. En mellanliggande slitsränna
- C. Ett nedre inlöp, helt belägen inom huvudfåran

Det övre inlöpet (A), som har en längd av cirka 35 m, anläggs längs den norra sidan av Slussholmen och sträcker sig cirka 20 m uppströms nuvarande skibord. Inlöpet konstrueras så att det bildar en S-kurva som vid låga och normala flöden endast har sitt huvudsakliga flöde i fiskvägens strömningsriktning. Den mellersta delen av fiskvägen (B) utgörs av en s.k. slitsränna som upptar en höjdskillnad av cirka 0,75 m fördelat på fem bassänger (vattenytan i den översta bassängen är i nivå med inlöpet uppströms) med sammanlagd längd på cirka 28 m. Slitsarna har en fri bredd av cirka 28 cm. Varje bassäng fylls dessutom med stenmaterial för att erhålla bättre funktion även för simsvaga arter samt för att skapa en biotop för t ex vattenlevande insekter. Det nedre inlöpet (C), som upptar en längd av cirka 40 m, anläggs på motsvarande sätt som det övre inlöpet med den skillnaden att betongtråg saknas under det nedre inlöpet.

9.4. Bryggor vid Slussholmen

Vid Slussholmen finns i dag fyra träbryggor, två på den norra sidan av Slussholmen och två på den södra sidan, som bland annat används av kanotister för upptagning och isättning. Befintliga bryggor ska ersättas med nya eftersom de är i dåligt skick och för att bryggorna norr om Slussholmen måste anpassas till utformningen av det övre inlöpet.

Den planerade norra bryggan består av tre delar:

- En fast del som grundläggs på stålrörspålar som borrar ner i berg samt på kanterna av inlöpets betongkonstruktion.
- En flytbrygga som hålls på plats med hjälp av kättingar förankrade i betongfundament på botten av kanalen.
- En rörlig del som fäster både i den fasta och flytande delen och gör det möjligt för den flytande delen att följa de skiftande vattennivåerna.

Den planerade södra bryggan består av tre delar:

- En fast del som grundläggs på stålrörspålar.
- En flytande del förankras på samma sätt som norra bryggan med kättingar i betongfundament på kanalens botten.

- En rörlig del som fäster både i den fasta och flytande delen och gör det möjligt för den flytande delen att följa de skiftande vattennivåerna.

9.5. Brygga uppströms Slussholmen (norr om gångbron vid Sandkilsvägen)

Bryggan norr om gångbron vid Sandkilsvägen blir en fast brygga med bänk och plats för angöring för två-tre småbåtar. Den grundläggs, liksom övriga bryggors fasta delar, på stålrörspålar som borrar ner i berg.

9.6. Muddring och underhållsmuddring

Inför anläggandet av nytt dämme kommer området med vassrugg utmed östra kanten, precis uppströms dammluckorna att behöva tas bort genom muddring. Inom detta område kommer även sediment att muddras för att återställa det vattendjup som förelåg när dämmet var nyanlagt. Eventuell muddring som inte kan utföras bakom spont i samband med det nya dämmet anläggs ska utföras varsamt och avgränsas med bottenförankrad läns.

När vassruggen är avlägsnad kommer vattenhastigheten att minska något till följd av en större tvärsnittsarea och mer partiklar kommer teoretiskt sett att kunna sedimentera uppströms dämmet. Å andra sidan är det sannolikt att den nya regleringen innebär att sedimentationen minskar jämfört med idag eftersom avtappningen i högre grad kommer att fördelas över alla luckor. Eventuella ansamlade sediment vid luckorna transporteras vidare när dessa regleras nedåt vid höga flöden. Det kan inte uteslutas att underhållsmuddring kan komma att erfordras i framtiden för att vidmakthålla återupprättat vattendjup.

9.7. Anläggande av erosionskydd

Anläggningen förväntas inte generera några nya flödesmönster efter ombyggnationen. På de platser där ingen erosion tidigare har skett är det därför inte heller sannolikt att erosionsrisken framgent kommer att öka, under förutsättning att flödesregimen inte ändras. Dock finns redan idag spår av erosion utmed Åkers Kanal. Österåkers kommun avser att göra en kartering och vid behov kommer erosionskydd anläggas.

10. MILJÖKONSEKVENSER

Civ.ing. miljöskyddsteknik Daniel Söderström, Ekologigruppen, har framarbetat miljökonsekvensbeskrivning, bilaga 2, av vilken framgår i huvudsak följande.

10.1. Konsekvenser p.g.a. anläggningsarbeten och anläggande av bryggor och nytt dämme

När slussen skall renoveras, det nya dämmet och fiskvägen anläggs samt området uppströms dämmet muddras finns risk för grumling av vattnet. Samma problem kan uppstå vid anläggning av nya bryggor vid Slussholmen samt bryggan längre uppströms, men i mindre omfattning.

Vid muddringen och anläggningsarbeten uppströms Slussholmen och vid dammen samt fiskvägen kommer torrläggning av arbetsområdet att ske. Detta medför att spridningen av suspenderat material starkt begränsas. Muddring av befintlig vassrugg kommer troligen delvis utföras utanför det torrlagda området. För att minimera risk för spridning av suspenderat material vid detta arbete i vatten samt andra arbeten i vatten där grumling kan uppstå kommer erforderliga skyddsåtgärder vidtas, förslagsvis genom användande av någon form av sedimentfälla. Anläggningsarbeten sker företrädesvis vid lågflödesperiod, d.v.s. under sommarhalvåret. Byggtiden kommer även anpassas för att ske vid den tid på året då

3886.2.0099

påverkan är minst med hänsyn till fiskars lek- och vandringsperioder. Asp vandrar och leker under den tidiga våren. Öring vandrar upp i vattensystemet med start under den tidiga hösten, men leken kulminerar på senhösten. För att undvika konsekvenser för lekvandringar, lek samt uppväxt av små yngel förläggs de grumlande anläggningsarbetena i vatten säkrast till sensommaren.

Sammantaget bedöms konsekvenserna från anläggningsarbetena av dämme och bryggor som små negativa under anläggningskedet, men på lång sikt bedöms konsekvenserna bli försumbara.

10.2. Konsekvenser av flödesreglering

Den nya regleringsmekanismen som införs i dämnet kommer att förbättra möjligheten att hålla önskad regleringsnivå, då systemet kommer reagera snabbare på flödeshöjningar vid t.ex. stora regn. Detta kommer medföra ett minskat näringsläckage vid höga flöden, då närhalter från översvämmade jordbruksmarker och medspolade näringsrika sediment kan minska. Med avseende på näringsläckage bedöms regleringen därmed bli positiv, då de mest extrema nivåerna, som genererar det största näringsläckaget, kommer att kapas genom en effektivare avbördning. Ett minskat näringsläckage skulle innebära tydligt positiva konsekvenser för vattendragets ekologiska status och biologiska mångfald, och därmed kunna inverka positivt på möjligheterna att uppnå god ekologisk status och MKN för ytvatten. Minskat näringsläckage skulle också verka positivt för MKN för Trälhavet (vattenförekomst SE592605-182310), genom minskad näringstillförsel.

Positiva effekter av starka säsongvariationer av vattennivåer, så som översvämmade strandängar under vartid och minskad igenväxning, kommer dock att i stort sett utebli i den föreslagna regleringsregimen. Detta gäller främst markerna kring Husåns utlopp i Garnsviken, samt vissa ytor i lågt liggande delar av Garnsvikens södra delar. Omfattning och ytor av marker som inte kommer svämmas finns inte preciserade så det är därför svårt att avgöra vilka konsekvenser detta kan få. Sammantaget bedöms dock ytorna som relativt begränsade och därmed också de negativa konsekvenserna av minskade fluktuationer. Arterna asp, utter och kungsfiskare, som omfattas av Artskyddsförordningen bedöms inte påverkas negativt av flödesregleringen. Det är främst fåglar som lever i strandmiljöer som eventuellt skulle kunna påverkas negativt på sikt då minskad fluktuation kan leda till ökad igenväxningen och smalare zoner av olika vegetationstyper och födosöksmiljöer utmed stränderna.

10.3. Konsekvens av ny fiskväg

Den nya fiskvägen beräknas få positiva konsekvenser för flertalet arter, och inte bara fisk. Asp är en av de arter som visas särskild hänsyn vid fiskvägens konstruktion, men den kommer att underlätta passage för alla fiskarter, så att även simsvaga arter som abborre och gädda kan ta sig genom kanalen. En fiskväg i kanalen har också positiv påverkan på fiskbeståndet i Garnsviken, då en fri passage skapas mellan Garnsviken och Östersjön. Då fiskvägen dimensioneras för att möjliggöra vandring även vid låga flöden bedöms effekten bli mycket positiv under större delen av året.

Eftersom Åkers kanal förbinder Östersjön med uppströms liggande vattenområden kan en förändring av förutsättningarna i kanalen även påverka den biologiska mångfalden uppströms kanalen positivt genom ökade möjligheter för vandring. Eftersom larver av musslor sprids med fisk kommer en förbättrad möjlighet för vandring också att få positiva

konsekvenser på musselbeståndet i vattendraget. Den artrika bottenfaunan i kanalen får också bättre möjligheter för transport längs strömmen.

Sammantaget bedöms konsekvenserna av den nya fiskvägen som mycket positiva för fisk och övrig akvatisk fauna i Åkerströmmen.

10.4. Konsekvenser för arter som omfattas av artskyddsförordningen

Konsekvenserna för arter som omfattas av artskyddsförordningen rör framförallt fisk (asp), men även utter och kungsfiskare. Den nya fiskvägen beräknas öka möjligheterna för asp och alla fiskarter att röra sig fritt längs kanalen och vidare uppströms. Möjligheterna för utter att röra sig förblir oförändrade eller något förbättrade. Utter bedöms även påverkas positivt genom att ny fiskväg på sikt kan ge bättre födotillgång. Sammantaget finns det förutsättningar att stärka de lokala populationerna av såväl asp som utter. Även kungsfiskare kan påverkas positivt av en förbättrad tillgång på fisk. Konsekvenserna av projektet i relation till artskyddsförordningen bedöms därmed som positiva. Kortvarigt under byggskedet vid Slussön kan anläggning medföra en, viss lokal negativ påverkan av övergående, tidsbegränsad karaktär. Tid för anläggningsarbeten avses dock anpassas efter de tider den skyddade aspen inte är i behov av området. Utter kan passera området på land, och då den är mest aktiv nattetid bedöms den inte påverkas påtagligt negativt av anläggningsarbeten som sker under dagtid. Kungsfiskare är en flygande art som kan röra sig utmed vattendraget och i huvudsak uppehåller sig längre uppströms i Åkerströmmen. Den bedöms därmed inte påverkas negativt av anläggningsarbetena. Till följd av den kortvariga och övergående påverkan, som inte bedöms inverka negativt på arternas lokala populationer eller bevarandestatus, och med hänsyn till de skyddsåtgärder som återspeglas i kommunens villkorsförslag, bedöms ingen dispens från Artskyddsförordningen erfordras för asp, utter eller kungsfiskare.

10.5. Konsekvenser för jord- och skogsbruk, landskapsbild och kulturmiljö

Genom en förbättrad reglering som reagerar snabbare på förändrade flöden kommer önskade nivåer att kunna hållas i högre utsträckning än innan. Detta bedöms vara en positiv konsekvens för jord- och skogsbruk i påverkansområdet, jämfört med situationen i nuläget. Det bedöms även medföra minskat näringsläckage. Högre nivåer kommer att tillåtas i systemet vintertid enligt den föreslagna regleringsstrategin, vilket är mer acceptabelt då det ligger utanför odlingsåsongen.

De nya bryggor som ersätter de befintliga bryggorna vid Slussholmen kommer att ge ett tydligare avtryck i landskapsbilden, och kommer tillföra rekreativa värden. Den nya fiskvägen tillför ett nytt element till landskapsbilden. Utformningen av inlöpet (uppströms Slussholmen) kommer göras för att efterlikna en naturlig ström-miljö, och betongdelar kläs i granit. Desamma gäller på nedströmssidan. Fiskvägen med tillhörande slitsränna samt det nya dämnet bedöms utifrån föreslagen utformning ge ett positivt tillskott till landskapsbilden på platsen.

Åtgärderna för att tillgängliggöra området kring kanalen bedöms påverka riksintresset för kulturmiljö positivt. Nytt dämme, ny fiskväg och nya bryggor tillför i viss mån nya landskapselement i den kulturhistoriska miljön kring Åkers kanal, men de föreslagna anläggningarna bedöms inte påverka de värden som riksintresset för kulturmiljövärden syftar till att bevara. Särskilda hänsyn ska tas för att inte påverka kulturmiljön som ligger i anslutning till Åkers kanal (fornlämningsområde Österåker 105:1) under genomförandet.

3886.2.0099

10.6. Konsekvenser för rekreation och friluftsliv

Fiskvägen skapar en biologiskt intressant plats vid Slussholmen, med goda möjligheter till naturupplevelser och naturpedagogik för Slussholmens besökare. Själva utformningen av fiskvägen med det öppna inlöpet uppströms Slussholmen är anpassat för att ge högre rekreativa värden. Även slitsrännan och dess funktion kommer att synliggöras genom en insynsmöjlighet. Sammantaget bidrar detta med både pedagogiska och rekreativa värden för Slussholmen. Förbättrade och nya bryggor vid vattnet möjliggör ökad vattenkontakt och kommer att underlätta delar av det rörliga friluftslivet och förbättra rekreativiteterna i området. Under byggskedet kan bl.a. transporter och uppställning av byggnads-material ta mark intill kanalen i anspråk, vilket tillfälligt påverkar rekreativiteterna i området.

Sammantaget bedöms projektet ge små negativa konsekvenser för rekreation och friluftsliv under anläggningsfasen på grund av försämrad tillgänglighet, men efter projektets färdigställande bedöms konsekvenserna vara positiva, genom ökad tillgänglighet och att platser med förbättrad möjlighet till rekreation skapas.

10.7. Konsekvenser för hälsa och säkerhet

När anläggningen är klar kommer förhållandena för människors hälsa och säkerhet att förbättras genom:

- Förbättrade och breddade gångbroar över sluss och dämme.
- Mindre risker för t.ex. kanotister vid passage av Slussholmen på grund av bättre landstigningsbryggor och säkrare dämme (nya luckorna kommer luckorna öppna nedåt, varför risken att fastna minskar).
- Minder risk för personal vid handhavande av luckor, då de automatiseras och kommer att öppnas nedåt.

Konsekvensen för människors hälsa och säkerhet bedöms bli positiv då den nya anläggningen är i drift.

Under byggskedet kan de närmast Slussön belägna bostäderna störas av buller från anläggningsarbetena. Dessa arbeten är dock relativt kortvariga (någon-några veckor). Arbetena kommer att ske helgfri vardag under dagtid. Österåkers kommun åtar sig att erbjuda ersättningsboende utifrån fastlagd praxis angivna parametrar, se villkorsförslag.

11. MILJÖKVALITETSNORMER

Bedömningen är att vattenverksamheten inte kommer medföra överträdande av någon miljökvalitetsnorm, eller försämrade statusen för någon enskild parameter, vilket i enlighet med den s.k. Weserdomen och bl.a. dom den 15 september 2016 från Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen i mål nr M 6574-15 bör tolkas som att verksamheten är tillåtlig ur MKN-perspektiv. För biologisk mångfald i Åkerströmmen - Åkers Kanal samt Garnsviken är projektet avgörande för att god status skall kunna nås, då bristande konnektivitet åtgärdas via den planerade fiskvägen.

12. IAKTTAGANDE AV DE ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLERNA

Kunskapskravet – 2 kap. 2 § miljöbalken

Österåkers kommun har genom egen personal och genom att anlita tekniska konsulter tillräcklig kompetens för de tillståndssökta verksamheterna.

3886.2.0099

Erforderliga försiktighetsmått – 2 kap. 3 § 1 st. 1 p. miljöbalken

Genom de åtgärder som redovisats i ansökan i form av skyddsåtgärder och förebyggande skadeåtgärder anser Österåkers kommun att erforderliga försiktighetsmått kommer att vidtas.

Bästa möjliga teknik – 2 kap. 3 § 1 st. 2 p. miljöbalken

Vid val av metod har eftersträvat teknik som kan användas samtidigt som den påverkar miljön och motstående intressen i övrigt i så liten utsträckning som möjligt.

Produktvalsprincipen – 2 kap. 4 § miljöbalken

Inga kemiska produkter kommer att användas.

Resurshushållning – 2 kap. 5 § miljöbalken

Samtliga arbeten och åtgärder bedrivs på så effektivt och så resurssnålt sätt som möjligt.

Lokaliseringsprincipen – 2 kap. 6 § miljöbalken

Platsen för åtgärderna är givna med tanke på var Slussholmen är belägen. Valda platser är dessutom lämpliga för sitt syfte. Vad gäller planfrågan får hänvisas till vad som sagts i avsnitt 7. **PLANFÖRHÅLLANDEN** ovan.

Sammanfattningsvis anser Österåkers kommun att verksamheterna innebär ett iakttagande av hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

13. FASTIGHETER PÅ VILKA VERKSAMHETER OCH ANLÄGGNINGAR FÖREKOMMER

Österåkers kommun får hänvisa till avsnitt 5 ovan.

14. SAKÄGARE

Som sakägare till följd av vattenverksamheterna upptas i förevarande mål alla de som äger fastigheter eller anläggningar inom påverkansområdet för regleringen, se **bilaga 4**.

15. TILLÅTLIGHET

Aktuella åtgärder kommer att innebära en förbättrad reglering. Det nya dämnet eliminerar säkerhetsrisken (människor som råkar hamna i kanalen riskerar att klämmas fast i öppningen mellan spetsluckorna och dammkrönet) som nu föreligger med det befintliga dämnet. Med den nya fiskvägen ökar migrationsmöjligheterna för alla fiskarter. Tillgängligheten till kanalen för kringboende m.m. förbättras genom att de fyra befintliga kanotbryggorna ersätts och att nya och bredare broar anläggs över dämnet och slussporten. Anläggningskostnaderna bedöms uppgå till cirka 5 Mkr.

Enligt kommunens uppfattning är det med hänsyn till det anförda uppenbart att fördelarna från allmän och enskild synpunkt vida överstiger kostnaderna samt skadorna och olägenheterna av vattenverksamheterna. Tillåtlighet enligt 11 kap. 6 § första stycket miljöbalken föreligger således.

Vattenverksamheterna medverkar inte till att någon miljö kvalitetsnorm överträds. Det samma gäller för övriga delar av anläggningsarbetena. På grund härav och då verksamheterna efter föreskrivna villkor kommer att bedrivs i enlighet med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken och utan att befaras föranleda skada eller olägenhet av

3886.2.0099

väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön, möter inte heller i övrigt hinder mot bifall till kommunens talan.

16. KONTROLL

Österåkers kommun kommer att framarbete kontrollprogram för vattenverksamheterna och underställa länsstyrelsen kontrollprogrammet. Kommunen anser att kontrollprogrammen bör fastställas av tillsynsmyndigheterna.

Resultaten från kontrollerna kommer att journalföras och hållas tillgängliga hos Österåkers kommun, i Alceahuset, Hackstavägen 22 i Åkersberga.

17. GENOMFÖRDA SAMRÅD

Samråd har genomförts under våren 2016 och länsstyrelsen/tillsynsmyndigheten, enskilda, statliga myndigheter allmänheten och organisationer har getts tillfälle att lämna synpunkter på förslaget projekt. Inkomna synpunkter har sammanställts i en samrådsredogörelse som har skickats in till länsstyrelsen. Samrådsredogörelsen m.m. återfinns i **bilaga 5**.

18. ARBETSTID M.M.

Österåkers kommun planerar att utföra de anläggningar som omfattas av ansökan under 1 – 2 år. De kan komma att utföras vid skilda tidpunkter. Arbetstiden bör bestämmas till längre tid med hänsyn till att undvika risken att hela tillståndet förfaller vid uteblivet utförande av någon eller några av anläggningarna. Kommunen hemställer därför att arbetstiden bestäms till 5 år från dagen för dom.

Tiden för anmälan av anspråk på oförutsedd skada bör bestämmas till 5 år efter utgången av arbetstiden.

19. ANSÖKNINGSAVGIFT

Anläggningskostnaderna bedöms uppgå till ca 5 Mkr. Ingen grundvattenbortledning kommer att äga rum. Kommunen bedömer att ansökningsavgiften med stöd av 3 kap. 4 § förordningen (1998:940) uppgår till 15 000 kr.

20. ÖVRIGA FRÅGOR

Aktförvarare

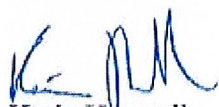
Som aktförvarare föreslås Jeanette Palmer, 08-540 815 30, jeanette.palmer@osteroker.se, besöksadress Hackstavägen 22 i Åkersberga, postadress Österåker kommun, 184 86 Åkersberga.

Sammanträdeslokal

Som sammanträdeslokal föreslås tingsrättens lokaler.

Behörighetshandlingar bifogas.

Som ovan

Karin Hemvall

BILAGEFÖRTECKNING

- Bilaga 1** Tekniskt beskrivning.
Bilaga 2 PM Hydrologi.
Bilaga 3 Miljökonsekvensbeskrivning.
Bilaga 4 Fastighetsägarförteckning/sakägarförteckning.
Bilaga 5 Protokoll över utförda samråd jämte skriftliga synpunkter från enskilda m.fl.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skrifliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.